TALOUSARVIO 2027 JA TALOUSSUUNNITELMA 2027-2029

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Turvallisuuslautakunta 22.10.2026

Sisällysluettelo

1 Pelastustoimen toimiala 3
1.1 Toiminnalliset muutokset ja painopisteet talousarviovuodelle 2027 3
1.2 Suunnitelmakauden 2027–2029 näkymät ja tavoitteet 4
1.3 Tuotannon ja toiminnan tavoitteet 4
1.4 Tuloslaskelma 6
1.5 Talousarvioon sisältyvät toimialakohtaiset riskit 6

1 Pelastustoimen toimiala

Hyvinvointialueen pelastustoimen pelastuslaitos tuottaa pelastustoimen järjestämislaissa, pelastuslaissa ja osin myös muissa säädöksissä tarkoitetut pelastustoimen palvelut. Keskeisen osan näistä palveluista muodostavat onnettomuuksien ehkäisyn, pelastustoiminnan, varautumisen ja väestönsuojelun palvelut. Pelastustoimen toimiala vastaa myös hyvinvointialueen ensihoidon tehtävien tuottamisesta.

Lainsäädännön antamassa kehyksessä hyvinvointialue vastaa pelastustoimen palvelutason määrittelystä ja ylläpitämisestä sekä pelastuslaitoksen kautta toteutettavan palvelutuotannon järjestämisestä palvelutasopäätöksen mukaisesti. Aluevaltuusto päättää pelastustoimen uudesta palvelutasopäätöksestä vuosille 2027–2030 joulukuussa 2026. Aluehallitus on päättänyt ensihoidon palvelutasopäätöksestä vuosille 2025–2027 27.1.2025.

1.1 Toiminnalliset muutokset ja painopisteet talousarviovuodelle 2027

Toimintaympäristön turvallisuusmuutokset korostavat varautumisen merkitystä. Vuoden 2027 aikana kehitetään edelleen pelastustoimen valmiuksia vastata häiriötilanteisiin, poikkeusoloihin, CBRNE-uhkiin, ympäristövahinkoihin, laajoihin sääilmiöihin sekä yhteiskunnan kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuviin häiriöihin.

Onnettomuuksien ehkäisyn palveluissa painopisteenä on valvontatoiminnan saatavuuden parantaminen, valvontavelan vähentäminen sekä turvallisuusviestinnän vaikuttavuuden kehittäminen. Toimintaa kohdennetaan aiempaa vahvemmin riskiperusteisesti hyödyntäen uusia kansallisia tietojärjestelmiä ja tiedolla johtamisen menetelmiä. Erityistä huomiota kiinnitetään omatoimisen varautumisen edistämiseen, lasten ja nuorten turvallisuusosaamiseen sekä ikääntyvän väestön asumisturvallisuuteen.

Ensihoidon palveluiden kehittymistä ohjaa voimakkaasti myös taloudellisten resurssien rajallisuus ja valmiudessa olevien ensihoitoyksiköiden sijoittelua optimoidaan jatkuvasti palvelutarpeen ja toimintavalmiuden vaatimusten mukaisesti huomioiden muiden liikkuvien palveluiden kehittyminen.

1.2 Suunnitelmakauden 2027–2029 näkymät ja tavoitteet

Pelastustoimen toimintaa ohjaa vuosina 2027–2030 uusi palvelutasopäätös, joka perustuu ajantasaiseen riskianalyysiin, hyvinvointialueen strategiaan sekä valtakunnallisiin tavoitteisiin. Toiminnassa korostuvat vaikuttavuus, tiedolla johtaminen, henkilöstön saatavuus, kumppanuudet sekä palvelujen kustannustehokas järjestäminen.

Pelastustoimen suurimmat strategiset riskit liittyvät henkilöstön saatavuuteen, sopimuspalokuntien toimintakyvyn säilymiseen, kaluston uudistamistarpeisiin sekä kasvaviin varautumis- ja turvallisuusvaatimuksiin. Väestön ikääntyminen ja yleiset elämänhallinnan haasteet, alueellinen eriytyminen sekä turvallisuusympäristön kiristyminen lisäävät palvelujen järjestämiseen kohdistuvia paineita.

Tavoitteena on ylläpitää pelastustoimen palvelutaso kaikissa turvallisuustilanteissa sekä parantaa pelastuslaitoksen kykyä vastata toimintaympäristön muutoksiin vaikuttavasti, kustannustehokkaasti ja yhdenvertaisesti koko hyvinvointialueella.

1.3 Tuotannon ja toiminnan tavoitteet

Pelastustoimen ja ensihoidon toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat niiden palvelutasopäätöksissä määritettyihin periaatteisiin palveluiden ja tehtävien järjestämisestä.

Pelastustoimi	Suunnitelma 2027
Määräaikaisten palotarkastusten toteutuminen	100 %
Turvallisuusviestinnän tavoittavuus	10 % alueen asukkaista
A- ja B-kiireellisyysluokan pelastustehtävissä ensimmäinen yksikkö saavuttaa riskiruudulle asetetun toimintavalmiusaikatavoitteen aina vähintään 50%:ssa tehtävistä.	100 %
Pelastustoiminnan ensimmäisen vasteen riskiluokasta riippumaton toimintavalmiusajan mediaani kiireellisissä tehtävissä enintään.	9.00
Pelastusryhmän riskiluokasta riippumaton toimintavalmiusajan mediaani enintään	12:00
Pelastusjoukkueen riskiluokasta riippumaton toimintavalmiusajan mediaani enintään	14:00
Ensihoito, Riskiluokka A-B, ydintaajama 50 % tehtävistä	< 6 min
Ensihoito, Riskiluokka A-B, ydintaajama 90 % tehtävistä	< 10 min
Ensihoito, Riskiluokka A-B, muu taajama 50 % tehtävistä	< 8 min
Ensihoito, Riskiluokka A-B, muu taajama 90 % tehtävistä	< 16 min
Ensihoito, Aivoverenkiertohäiriötehtävän (A 706): aika potilaan kohtaamisesta kuljetuksen aloittamiseen	< 10 min
A-tehtävien lähtöviiveen mediaani	< 120 s

1.4 Tuloslaskelma

PELASTUSTOIMEN TOIMIALA Talousarvio (1000 €)	TA 2027 RAAMI	TA2027 LTK 12.10.	TP2025	TP2025 oikaistu	MTA I 2026
Toimintatuotot	**3 899**	**3 987**	**3 770**	**3 646**	**3 876**
Myyntituotot	285	289	184	172	281
Maksutuotot	547	590	428	428	532
Tuet ja avustukset	2 800	2 850	2 945	2 945	2 800
Muut toimintatuotot	267	258	212	101	263
Toimintakulut	**-27 235**	**-27 323**	**-29 181**	**-24 953**	**-26 742**
Henkilöstökulut	-22 337	-22 413	-20 959	-20 501	-21 882
Palvelujen ostot	-1 922	-2 499	-2 936	-1 755	-1 922
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 102	-1 182	-1 152	-968	-1 092
Avustukset	-603	0	-494	-494	-594
Muut toimintakulut	-1 272	-1 229	-3 640	-1 235	-1 252
Toimintakate	**-23 336**	**-23 336**	**-25 412**	**-21 307**	**-22 866**
Valtion rahoitus	**18 000**	**18 000**	**18 009**	**18 009**	**17 907**
Rahoitustuotot ja -kulut	**0**	**0**	**-2**	**-2**	**0**
Korkotuotot	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0
Korkokulut	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	-2	-2	0
Vuosikate	**-5 336**	**-5 336**	**-7 405**	**-3 300**	**-4 959**
Suunnitelman mukaiset poistot	**-379**	**-591**	**-280**	**-280**	**-406**
Tilikauden tulos	**-5 715**	**-5 927**	**-7 686**	**-3 581**	**-5 365**

TP 2025 oikaistu = oikaistu tilinpäätös ei sisällä kiinteistö- ja ict-eriä eikä turvallisuusyksikköä

1.5 Talousarvioon sisältyvät toimialakohtaiset riskit

Pelastustoimen merkittävimmät talousarvioriskit liittyvät henkilöstövoimavarojen riittävyyteen, toimintavalmiusvaatimusten täyttämiseen sekä kaluston ja kiinteistöjen elinkaaren hallintaan. Palvelutasopäätöksessä tunnistettujen kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen edellyttää rahoituksen riittävyyttä koko suunnitelmakauden ajan.

Mikäli toimintaa joudutaan sopeuttamaan merkittävästi taloudellisista syistä, riskinä on toimintavalmiuden heikentyminen sekä onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden saatavuuden heikentyminen, mm. valvontavelan kasvu. Tämä voi pitkällä aikavälillä lisätä myös pelastustoiminnan ja ensihoidon palvelutarvetta.

Pelastustoimen henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet koskevat sekä päätoimista että sopimushenkilöstöä. Sopimuspalokuntien hälytysosastojen henkilöstömäärän väheneminen voi heikentää erityisesti harvemmin asuttujen alueiden toimintavalmiutta.

Turvallisuusympäristön muutokset, häiriötilanteiden lisääntyminen, ilmastonmuutoksen vaikutukset sekä uusiin energiaratkaisuihin liittyvät riskit kasvattavat pelastustoimen osaamis-, kalusto- ja varautumisvaatimuksia. Mikäli kehittämistoimenpiteisiin ei pystytä vastaamaan riittävästi, voi pelastuslaitoksen kyky vastata muuttuviin riskeihin heikentyä.

Kaluston ikääntyminen ja kustannustason nousu muodostavat edelleen merkittävän riskin. Investointitason tulee säilyä riittävänä, jotta operatiivinen suorituskyky, huoltovarmuus ja palvelutaso voidaan turvata myös tulevaisuudessa.